

NAUJIENOS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Library of Congress Gr. Periodical Division Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, October 5, 1983

Nr. 188

KANCLERIS KOHL IŠVYKO I ARABŲ KRASTUS

SAUDI ARABIJAI VOKIEČIAI PRIZADĖJO PAGAMINTI TANKUS

— JEI DRAUGAS NEPAGAMINA REIKALINGOS PREKES, TAI JIS TAMPA PRIEŠU, — SAKO ARABŲ PRIEZODIS

BONA, Vakarų Vokietija. — Šiandien, trečiadienį, V. Vokietijos kancleris Helmut Kohl, specialistų lydimas, išskrido į arabų valstybes. Pirmiausia jis skrenda į Jordaniją, iš ten skris į Egiptą, o iš ten skris į Saudi Arabiją.

Savo laiku Vokietijos santykiai su arabų valstybėmis buvo geri, o vėliau kiek atšalo. Kancleris nori juos atnaujinti ir atgaivinti. Vokietijai prekyba su arabų valstybėmis yra būtina, bet karo metu tie santykiai buvo sugadinti. Iki šio momento buvusios vyriausybės stengėsi tuos santykius pataisyti, bet vokiečiams nevyko.

Kancleris Kohl nori imtis paties sunkiausio darbo, žino, kad turės didelių sunkumų, bet jis yra įsitikinęs, kad reikia bandyti.

Kancleris yra įsitikinęs, kad su Jordanija ir Egiptu jis pajėgs rasti bendrą kalbą, bet sunkiausia kalba bus su Saudi Arabija. Pastaroji reikalavo, kad Vok. Vokietija pagamintų Saudi Arabijai didžiąją kiekį Leopoldo-2 tankų. Saudi Arabija žino, kad jai būtina reikalingi šie tankai. Saudi Arabija yra pasiruošusi grynais pinigais — doleriais mokėti už tuos tankus.

Saudi Arabijos princas, kalbėdamas su atsakingais Vak. Vokietijos pareigūnais, tvirtino, kad buvęs kancleris Schmidt prieš kelis metus pažadėjo Saudi Arabijos vyriausybei, kad Vokietija pagamins. Vyriausybės atstovai tuojau atsiklausė buvusį kanclerį Schmidtą, ar jis tokį pažadą yra davęs. Jeigu pažadėjo, tai kur yra užsakymas tiems tankams gaminti?

Schmidt paneigė tokį arabų tvirtinimą. Jis atsimeina, kad jis yra kalbėjęs apie Leopoldo-2 tankų gamybą, bet jis niekad tokio užsakymo nepriėmė, nes žinojo, kad V. Vokietija negali tokio užsakymo priimti. Jai uždrausta gaminti ginklus pačiai Vokietijai, tai bus dar sunkiau, kai reikės gaminti ginklus Saudi Arabijai. Jis žinojo, kad Izraelis labai griežtai protestuotų, jei Vokietija gamintų galingus tankus Saudi Arabijai.

Saudi Arabijos princas ne vieną kartą buvo V. Vokietijoje. Jie įtikinėjo vokiečius, kad tankus vokiečiai privalo pagaminti.

— Jeigu draugas tau laiku nepagamina reikalingų prekių, tai tas draugas tampa priešu, — arabų princas pasakė vokiečiams.

Kancleris Kohl labai gerai žino Vak. Vokietijos santykius su Izraeliu. Jeigu Vokietija pagamintų pagedidėjus tankus Saudi Arabijai, tai Izraeliui kainuotų milijonus. Izraelis turėtų pertvarkyti visą savo gynybą.

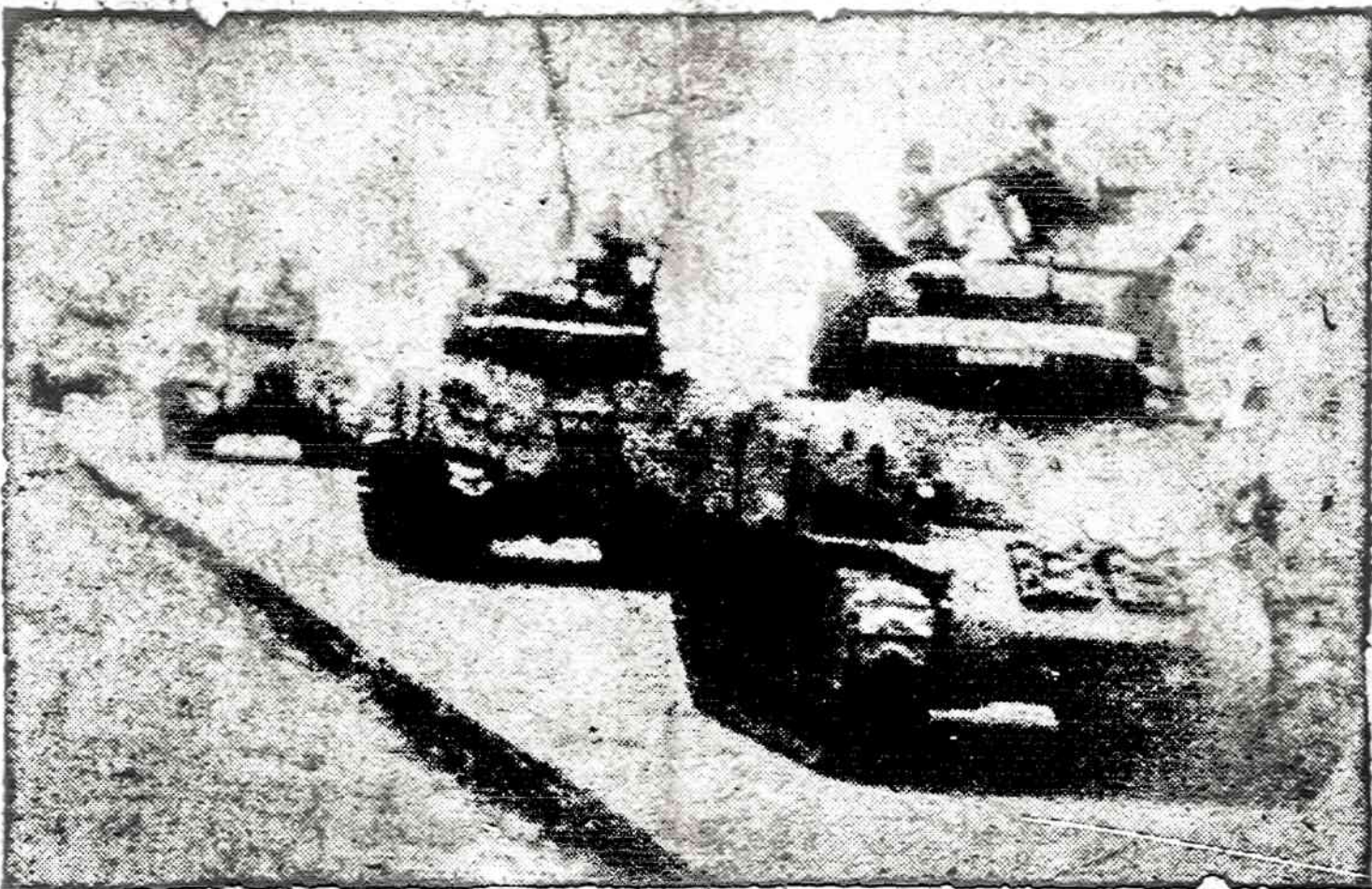
Kancleris Kohl pirmą kartą su patarėjais skrenda į arabų valstybes labai sudėtingam klausimui spręsti. Jis žino, kad jis Leopoldo-2 tankų nepajėgs pagaminti Saudi Arabijai.

Sveicarijų spauda paskelbė, kad Sveicarija atsisako nuo Amerikos tankų. Sveicarijai geriau patinka Leopoldai-2 kraštui ginti. Sveicarija tuos tankus jau rengiasi užsakyti V. Vokietijoj. Europiečiai spėlioja, ar kartais šis sveicarijų užsakymas nėra surištas su kanclerio Kohl kelione.

BEIRUTO PRIEMIES- CIUOSE EINA KOVOS
BEIRUTAS, Libanas. — Pirmadienio vakare pietų Beirute prasidėjo smarkiausias susisaukdymas tarp Libano kariuomenės dalinių ir įvairiose vietose išsisklapiusių druzų.

Libano prezidentas Amin Gemajel tikėjosi dalyvauti konferencijoje, kurioje dar kartą būtų bandyta baigti kovas, bet kai prezidentas įsitikino, kad druzai nepasirodys ir jokio susirinkimo nevyks, tai prezidentas įsiskė kariams išvalyti Beiruto priemiestius nuo druzų ir palestiniečių.

Beirute esančiose Hamana kareivinėse 30 karininkų ir 545 kareiviai atsisakė kovoti prie dabartinės kariuomenės vadovybės.

Saudi Arabija buvo užsakiusi Vakarų Vokietijoj Leopoldo 2 tankus, bet vokiečiai dabar jų negamina.

Popiežius Jonas Paulius II pirmadienį priėmė sekretorių Caspar Weinberger

SEKRETORIUS SUPAZINDINO POPIEŽIŲ SU 30 PATARĖJŲ, KURIE LYDĖJO WEINBERGERĮ I KINIJS SOSTINE

VATIKANAS. — Popiežius Jonas Paulius II pirmadienį priėmė sekretorių Caspar Weinbergerį, kuris lydė jo patarėjų. Popiežius priėmė sekretorių su 30 patarėjų, kurie lydė jo patarėjų. Popiežius priėmė sekretorių su 30 patarėjų, kurie lydė jo patarėjų.

Popiežius priėmė sekretorių su 30 patarėjų, kurie lydė jo patarėjų. Popiežius priėmė sekretorių su 30 patarėjų, kurie lydė jo patarėjų. Popiežius priėmė sekretorių su 30 patarėjų, kurie lydė jo patarėjų.

Supazindino popiežius su patarėjais

Pasibaigus pasikalbėjimui su popiežiumi, sekretorius Weinbergeris supazindino Joną Paulių II su 30 patarėjų ir palydovų, kurie lydė jo patarėjų į Kiniją. Popiežius mielai noru sutiko su jais pasimatyti, kiekvienam paspaudė ranką ir palinkėjo sveikatos.

Sekretorių lydėjo visa eilė specialistų. Vieni buvo sekretoriaus patarėjai, kai pokalbių metu išklaidavo koks klausimas, su kuriuo sekretorius nebuvo nuodugnai susipažinęs. Tada tie patarėjai duodavo sekretoriui tikslių žinių apie aptariamą klausimą. Be to, ten buvo keli elektroninių ginklų specialistai. Weinbergeris, patarėjų padedamas, įtikino kinečius ryžtis sumoderninti savo gynybą. Tai yra nepaprastos svarbos dalykas, nes ateinančią savaitę į Kiniją atskrenda gausi Sovietų politikų delegacija.

Weinbergeris pasimatė su italų ministru

Sekretorius Weinbergeris, atsisveikinęs su popiežium, pirmadienį dar buvo užėjęs pas Italijos krašto apsaugos ministrą Giovanni Spadolini.

Sekretoriui rūpėjo patirti, ar italų vyriausybė leis Amerikai įrengti Italijoje vidutinio dydžio atomines raketas, kaip buvo tuo reikalu susitarta anksčiau. JAV yra pasiruošusios atgabenti į

SOVIETŲ VALDŽIA ATMETĖ JAV PASIŪLYMĄ

MASKVA, Rusija. — Sovietų Sąjungos vyriausybės pranešimas šiandien atmetė prezidento Reagano pirmadienį paskelbtą pasiūlymą sumažinti atominių raketų skaičių Europoje. Antradienį paskelbtas pranešimas ima kiekvieną pasiūlymą papunkčiumi ir visus atmeta. Kiekviename punkte nurodo, kodėl tuos punktus atmeta.

Šią Sovietų valdžios pareiškimą rusai pasiuntė į Ženevą, kur posėdžiauja abiejų valstybių paskirta komisija atominių raketoms naikinti.

Sovietų pareiškimas sako, kad prezidento Reagano pasiūlymė nėra nieko naujo ir neverta jo svarstyti. Rusai siūlo paimiti pagrįsdan Sovietų pasiūlymą ir svarstyti. Rusai yra pasiruošę padaryti pakaitas, jeigu pastabos bus rimtos.

— Japonai praneša, jog kasdien mažėja viltys rasti numušto Pietų Korėjos lėktuvo "juodąsias dėzes". Labai gili.

— Prezidentas Reaganas atidėjo savo kelionę į Filipinus, Indoneziją ir Tailandą.

— Sovietų valdžia išleido šimtus milijonų talpos propagandai, bet Pietų Korėjos keleivinio lėktuvo sunaikinimas viską pavertė vėjais.

— 45 Libano karininkai grįžo į kareivines ir atsivedė 345 kareivius, kurie atsisakė kovoti prie dabartinės vyriausybės ir kariuomenės vadovybės.

— Jeigu amerikiečiai leistų Izraelio kariams įsiveržti į šiaurę, tai palestiniečiai ir druzai greitai atiduotų ginklus.

— Trys Izraelio divizionai yra paruoštos peržengti Bekos slėnį ir pasiekti Tripolį.

— Libano karo vadas, gen. Tamus pastebėjo, kad kovoti atsisakiusieji druzai nebus bauždžiami, jeigu jie nepersimes kiton fronto pusėn.

"ELTOS" NUMERIS PARLAMENTARAMS IR VALDŽIOS ATSTOVAMS

Ypatingas Eltos biuletėnio anglų kalba numeris (1983 kovas-balandis) apie Europos Parlamento rezoliuciją. Pabaltijo klausimu išsiuntinėtis visai eilei Europos Parlamento narių, Kanados parlamento atstovams ir keliems Australijos vyriausybės pareigūnams. Iš jų gauta padėkos laišku, išreiškiančių susidomėjimą Pabaltijo padėtimi.

"Šis leidinys be abejo padės mums geriau suprasti dabartinę padėtį Sovietų okupuotoje Lietuvoje ir bendrą Pabaltijo tautų nedalią", rašo Kanados užsienio reikalų ministerijos Rytų Europos skyriaus laikinasis vedėjas, M. T. Mace.

Kanados parlamento atstovė Flora MacDonald (Kingston and the Islands) savo laiške pareiškė: "Aš laukiu šio leidinio kas mėnesį, kad galėčiau pasiformuoti apie besitęsiančią narsią kovą už Lietuvos ir kitų Pabaltijo šalių išlaisvinimą nuo sovietų priespaudos."

Už Europos parlamento rezoliuciją Pabaltijo klausimu balsavusieji anglų parlamentariai pažadėjo ir toliau padėti pabaltiečiams.

PAJAUJO-JAVIO KNYGA VERCIAMA I ČEKŲ KALBĄ

Čekų rašytojas Jan Benes išvertė dr. Pajaujo-Javio knygą "Soviet Genocide in Lithuania" į čekų kalbą ir papildė ją naujų šiu įvykių Čekoslovakijoje aprašymu. Beneso versija, pavadinta "Zločin bez trestu" (Bausmė be nuskaltimo), ateinančiais metais žada išleisti Narodní politika leidykla (Scharfetterplatz 12/II, 800 München 90, West Germany). Leidėjai tikisi, kad šią knygą iš anksto užsiskakys ir lietuvių organizacijos bei pavieniai asmenys.

(Ella)

CENTRO AMERIKA GINSIS VIENINGAI

TEGUCIGALPA, Honduras. — Iš Guatemalos ateinančios žinios sako, kad Guatemalos sostinėje vyko Honduro, Guatemalos ir Salvadoro atstovų pasitarimai apie reikalą sėkmingiau gintis nuo komunistinių įsibrovėlių. Šiuose pasitarimuose dalyvavo JAV karo jėgų viršininkas Centro Amerikoje.

Pirmas pasitarimas įvyko praėjusią savaitę. Susirinkusieji nutarė vesti kovą, kad galėtų vieningai gintis. Panašus susitarimas buvo aptartas jau

PRASYS-RUSUS ATITRAUKTI ATOMINES RAKETAS

TOKIJO, Japonija. — Kinijos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas, kalbėdamas su Japonijos Kyoto dienraščio reporteriu, pareiškė, kad šią savaitę Kinija paprašys Sovietų kariuomenės vadovybę atitraukti atomines raketas nuo Kinijos pasienio.

Kinija turi žinių, kad Sovietų Sąjunga yra įkasusi atomines raketas keliose Kinijos pasienio vietose. Ministerio pavaduotojas, Quan Qichen pasakė, kad ketvirtadienį Pekine prasidės pasitarimai su atvykstančiais Sovietų Sąjungos atstovais. Jau 20 metų eina pasitarimai su Sovietų Sąjungos atstovais dėl pasienio nesuipratimų, bet iki šio momento kinečiai negali susitausti.

Ataminių raketų nutraukimas nuo sienos bus vienas iš svarbesnių klausimų.

BANDO BAIGTI ČADO KARA

VITTEL, Prancūzija. — Ginejos prezidentas Ahmed Seku Ture Turė šią savaitę bandė baigti Čado ir Libijos karą, nes abiejų pastarosios padavė reikalingus rezultatus. Prez. Seku Turė kalbėjo su 38 valstybių atstovais, kad baigtų Čado karą, bet Libijos vyriausybė neišaukia savo karių. Atrodo, kad Libija bandys šiaurinę Čadą prisijunginti prie Libijos.

Seku Turė sukvieta 38 valstybių atstovus, kad baigtų nesuipratimą Čade. Čado prezidentas Habre sako, kad bus sunku klausimą išspręsti, nes Libija yra pasirūšusi suskaldyti, o gal ir visai sunaikinti dabartinį Čadą.

1963 metais. Tada dar ir Nikaragua priklausė šiai grupei, bet kai Nikaraguoj įsigalėjo sandinistai, tai viskas iširo. Praeitą sekmadienį susitarė vieningai kovoti ir prieš "marksistus leninistus", kurie valdo Nikaragvą.

Caspar Weinberger

Sekr. Weinbergeris pirmadienį tarėsi su popiežiumi ir su Italijos gynybos ministru.

KALENDORĖLIS

Spalio 5: Placidus, Palomas, Siela, Gelovinis, Upinė.

Saulė teka 6:51, leidžiasi 6:27.

Oras vėjautas, truputį šiltas.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

MĒNULIO LEGENDOS

Kaip kiškis ant Mėnulio pateko?

Nors jau gerokas skaičius astronautų buvo nuskrudę į Mėnulį, jame vaikščiojo ir važinėjo ir daugybės kartų aplinkui skraidė, tačiau nė vienas jų neteko susitikti ar nors pamatyti nei Kaino, nei pono Tvardausko, nei Titanų, nei indėnų karalaitės, anei kiškio.

Zmonės jau žiliausioje senovėje suko sau galvas į Mėnulį žiūrėdami ir jame keistas figūras matydami bei jas pagal savo išmanymą aiškindami.

Senovės graikai vakarais žiūrėdami į Mėnulį pilnatyje "matydavo" sėdabinėje karietoje važiuojančią dievaitę Selenę besivaikantią gražųjį piemenį Endimioną. Jie taip pat žiūrėdavo Mėnulyje vaikščiojantį Titaną, kurie Zeusui nugalėjus Kronosą buvo nutremti į Tartarą (pragarą).

Pasirodo, tie mitai nebuvo pačių graikų išgalvoti, o buvo skoliniai iš egiptiečių; savo ruožtu graikai gražią Selenę perkrikštiję į Artemidą perleido romėnams jau kaip Dianą.

Legendų apie Mėnulį turi visos tautos; vienos susietos su laime, geriu ir pačiu rojumi, kitos su visokiu piktu.

Indėnų rojus

Kaip ir visos legendos, taip sąvoka apie rojų priderinta kiekvienai tautai pagal jos skirtingas gyvenimo sąlygas ir pageidavimus. Pavyzdžiui, Saliva genties indėnams rojus reiškė vietą, kur nėra uodų; toks rojus buvo Mėnulyje. Gyvendami Pietu Amerikos karstose drėgnose džunglėse jie buvo uodų tiek kamuojami, kad išvažinėdavo tikru rojumi tokia vieta, kur jų uodų nebūtų. Dėlko jų supratimu uodų Mėnulyje nėra? Dėl-

to, kad palipus į kalnus uodų smarkiai sumažėja, o kadangi Mėnulis už visus kalnus aukščiau, aišku, kad ten jų piktvaibių visiška nebėra.

Mergina Mėnulyje

Merginą Mėnulyje išsugalvojo indėnų gentis Irokėsi. Gyvendama žemėje ta mergina niekuo nebuvo patenkinta. Amžinai skundėsi ir aimanavo, pagaliau tiek ji įkyrėjo savo pusbroliams, kad šie merginą nušviežė į Mėnulį. Tenai ji diena iš dienos mezga sau vilnonę skepetą galvai papuošti, bet sykį per mėnesį trumpam laikui meta mezgimą, kad galėtų pamaišyti puodę verdama kukurūzų košę, pradėda žaisti dar nebaigta skara, išardydama visą iki tol padarytą darbą; po tam pradėda skarą mezgti iš naujo.

Kaip Buda išgelbėjo kiškį

Kiškis ant Mėnulio atsirado iš Budos malonės. Dar 530 metais prieš Kristų vienas indų kunigaikštis Sildhartha Gautama apėjo savo palocius ir pradėjo klajoklio gyvenimą po miškus ir laukus.

Vieną dieną jis buvo iš bado tiek nusipęs, kad nebepajėgė pajudinti nei rankų, nei kojų. Tuo metu prie jo pribėgo kiškis

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

Niekad nemaniau, kad mano pranešimas apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirminko "išrinkimą" būtų sukėlęs tokį didelį susirūpinimą lietuvių tarpe, kokį jis sukėlė, — tarė Tėvas, grįžęs į Chicago ir susitikęs su Maikiu.

Tai labai rimtas dalykas, Tėve.

O kodėl jis toks rimtas? — Matai, lietuvių žmonių nekaitalioja, kaip čigonai kaitalioja arklius. Lietuviai žmona tai gyvenimo draugė. Ta draugystė pradedama nuo pirmo susitikimo ir tęsiasi iki grabo lentos.

Maiki, tu mokytas, bet šį kartą tu jau nušnekėjai.

Jei lietuvis neištesa savo duoto žodžio palaikyti draugystę iki grabo lentos, tai jis jau ne lietuvis.

Tai kas jis toks? — Jis, geriausiai atveju, yra bambizas, liberalas, pasimetėlis, pagaliau ir komunistas, bet ne lietuvis.

Kaip ne lietuvis? Juk lietuvių šiuo atžvilgiu yra tokie patys, kaip lenkai, vokiečiai, čekai ir kiti europiečiai.

Jie gali būti tokie, kaip ir kiti, bet jie jau ne tikri lietuviai.

O kas jie tokie? Kad jis vieną žmogų pameta ir dingsta su kita, tai vokiečių netampa. Jis vis tiek lieka lietuvis, Maiki.

Gal jis lietuviškai tebešn-

ka, gal jis dar lietuviškai ir galvoja, bet jis jau ne grynas lietuvis. Jis yra sugedęs. Jis nepajėgia susivaldyti, jis negali vadovauti pavyzdingiems lietuviams.

Ar tu manai, kad žmoną ir vaikus palikęs lietuvis negali vadovauti geriems lietuviams? Jeigu tu žinotum kiek lietuvių yra palikę savo žmonas ir nubėgę paskui kitų sjonus, tai man, senam žmogui, taip nekaltėtų. Lietuviai palieka žmonas, sudaro kitas šeimas ir veda visokį biznį. Tik pasižiūrėk į gyvenimą, ir pamatysi kaip iš tikrųjų yra.

Gali pasitaikyti klaidų, bet jeigu nori turėti pavyzdingą organizaciją, jai turi vadovauti tik pavyzdingi lietuviai. Kada nutarė įsteigti Lietuvių Bendruomenę, tai jos priešakinį pastatė pavyzdingus žmones. O jeigu dabartinis vadovaujantis žmogus nubėgęs paskui kitą taip pakreiptą sjoną, tai lietuviai reikalauja, kad būtų atitaisyta klaida.

Ar kad būtų atkreiptas sjonas?

Ne kad būtų atkreiptas sjonas, bet kad organizacijos priešakyje stovėtų lietuvių patitikėjimą turintis vyras. Jeigu tas patitikėjimo nustojo, Tėve, as turi pasitraukti iš vadovaujancios vietos.

Viena man pažįstama lietuvių šeima išėjo už arabo, gimusio Amerikoje. Dabar tarp jų dviejų šeimų eina kovą dėl valgių. Arabas atvykęs su savaisiais pas lietuvius nieko nevalgo kas padėta ant stalo, o musiškaiai nuėjęs į arabų namus negali praryti jų maisto. Taigi svečiavimas būna labai mizernas.

Vienas mano pažįstamas, žemaitis, vedybinį stoną šiaip atpasakojo: "Dviems yra lengviau gyventi ant svieto".

Aišku, ir Adomas skundėsi Viešpatui, kad jam vienam nuobodu ir prašė parūpinti "prietelką".

Atmink, jog aklam veidrodis nereik; jei plikis neturi šukų, už tai jo nepeik.

Kvailystė mėgsta listi priešakį, kad visi ją matytų, o išmintis traukiasi į užpakalį, kad geriau pati matytų.

Moters pyktis — kaip mėnulio šviesa: ji nei šildo, nei šviečia.

DRAUGISKUMAS

Kareivis X. — Girdejau, jog geras mano draugas apkūlė seržantą.

Kareivis Y. — Ištikro? O kaip to draušlo pavardė?

Kareivis X. — Jo visai nepažįstu, bet nuo dabar jis bus mano draugas.

PIKNIKAS PO LOVA...

(Maikio tėvui pasiskaityti)

Tėve, kaip tau patiko aną dieną Naujienose atmuštas piknikas, vaizduojas pikniką po stogu?

Tu gerai atsimeni, ne aiškinti nereikia, kai mes jauni buvome, apie tokį daiktą, kaip "piknikas po stogu", niekas tada ne negalvodavo. Visi piknikai atsibūdavo žaliuojančioje gamtoje, tarp krūmų. Atsimeni, kaip bešokdami polkute, iš aikštės išklysdavome į notrynynus, arba dilgėlynus, (kaip aukštaitiškai sakoma). Kiek būdavo eksitamentų!

Dabar jau kiti laikai Viskas vyksta kitaip. Piknikai atbūna po stogu... tarp sienų... Tokioje apšvietoje, e, suprantai, čia jokių štukų neįsidarėsi, merkaitės ir dilgėlyną nenuklaidinsi...

Beje, skaitei gal ir pats, toks žemaitis, kurs, rašydamas Naujienose, prie savo parašo deda ne kryželį, o didelį "Jotą" (atsi, pažinklinimui savo krikščionis — Juzupo) įkandini tą apšvietos gėdynės pikniką po stogu šauniai pajaukė, spėdamas, kad, ko gero, piknikai pradės atsibūti lovoje ir, galop, po lova...

Aš, žemaitis iš Mažraidės, ano vyro.

Didjotės žemaitis juoko buvau labai smarkiai paveiktas. Vėl sugrįžau į puslapi, kur pikčeryje "po stogu" linksmai susiglaudę sėdi dvi leidės ir keturi džentelmonai. Beveizint mane apėmė toks pasiutjuokis, kad, mano kienimą išgirdusi, išsigandusi žmona atbėgo iš kito kambario, manydama, kad aš jau galutinai iš apsikaitymų išprotėjau...

Tas pikčeris pagal Didjotės žemaitis samprotavimus ir mano vaizduotę nukreipė ta pačia krypimi, sukeldamas man mintį: Kaip tie keturi džentelmonai su dviem leidėmis galėtų stulpi lovoje?.. Čia jau tikrai, atrodo, piknikas turėtų tęstis ir po lova...

P. S. Nerodyk Maikiui šio rašto, nes jis nemoka žemaitiškai skaityti. Visą pasilaikyk tik sau.

Tad iki kito karto! Žemaitis iš Mažraidės

ISPEJIMAS

— Ka, ar tu žadi tekėti už to Smilgiaus? Juk jis neturi gero vardo!

— Ach, niekis! Geriau turėti vyrą be vardo, negu vardą be vyro.

LAIKAS PABUSTI

Tai atėjo laikai, Kada vadai it vaikai Aukštyn kojom pasaulį pastatė.

Nesuprato pirmiau, Kas jų laukia toliau, Pakol anty išaugo gyvatė.

Dabar mato visi, Kokia yra baisi, Jos galva ir nasrai išplatėjo.

Jai tautų negana, Ji visad alkana, Šimtąkart viduriai padidėjo.

Nesiskaito visai, Dirba bombą slaptai Pavergtų vokiečių visas štabas.

Pavojingų ginklu Apšups mus it tinklu Ir pasauliui žiopsos tiktai grabas.

Jei vadai dar miegos, Eis velniop be naudos Zmonių vargas, kancios ir jų laimė.

Jei laiku atsibus Ir bestijos žandus Pažabos, išnaikins karų baime.

Mūs turtingas šalis Ir jos laisvės dalis Pasiliks engėjų neapžiota.

Kai košona penkta Iš čion bus išstrenkta, Iš šaknų išrauta, iškapota.

Paskubėkit, vadai, Smarkiai plečias perai, Kurie gali apkrėsti žmoniją.

Replinėja čionai Purvini vabalai, Kurie rengia takus į vergiją.

Perkūna

ir matydamas visiškai be jėgų kunigaikštį prakalbėjo į jį sakydamas: "Jei esi tiek alkanas, pasikurk ugnį ir išsikėpk mane ir suvalgyk".

Kunigaikštis ugnį dar šiaip taip sukūrė, bet kiškio užmūsti neturėjo jėgų. Tuomet kiškis patė išoko į ugnį. Sujaudintas tekiu pasiaukojimu. Gautama paskutiniam momente išgelbėjo kiškį ir iš dėkingumo nusviedė jį į Mėnulį, kur jam nebūtų pavojaus iš medžiotojų pusės. Traukdamas kiškį iš ugnies Gautama tartum atsibūdo — pamatė, kad pasaulyje esama ir gerio. Nuo to laiko jis įgavo Budos vardą, kas Sanskrito kalboje reiškia "Atsibūdas".

Kiškis Mėnulyje įsigijo draugę — varlę. Kanados indėnai pasakoja, kad varlę į Mėnulį nu-

ginė meilės baimė. Būtent į varlę įsimylėjo vilkas. Įsimylėjo be proto. Vargino ją savo meilės priešalkavimais, kankino maldavimais. O varlė vis — ne ir nei Pagaliau vilkas visiškai pasutu. Išsijozio visa gerklė ir būtų kazin ką padaręs, jei varlė iš didelio išgąsčio nebūtų taip smarkiai pasokėjusi, kad net Mėnulyje atsidadė.

Moteris ne Mėnulis

Eskimai aiškina, kad Mėnulis atsirado dėl moteriškos kaltės ar jos dėka. Vienam raganiui nusibodo kelis mėnesius trankant naktis ir jis apleidęs rojų pasišėmė Saule, ją pasikišo po pažasties ir nuėjo prie horizonto, norėdamas Saulę pakabinti kad šviestų. Kad nenusibostų ilga kelionė, nes nueiti iki paties ho-

rizonto yra ilgas tarpas — jis su savim pasiėmė moterį eiti drauge. Pora dienų ėjus ledais, moteriai nusibodo ir ji pradėjo maldauti, gūdi, gužkim namo, grįžkim namo. Taj raganių tiek įsiutino, kad jis Saule smogė jai į veidą. Smūgis buvo toks smarkus, kad iš pykčio išblyškusi moteris pakibo danguje ir nuo to laiko turime Mėnulį.

Vokiečiai aiškina, kad Mėnulyje matoma figūra yra medkirtys. Kaip jis ten atsidadė, legenda taip aiškina: jis šventadieniais kirtė malkas. Syki pro šalį ėjęs kažkoks didelis šventasis paklausė medkirtio, kodėl jis šventos dienos nečvenčia? Medkirtys atsakė, kad jam vis viena, ar žemėje šventadienis, ar Danguje pirmadienis. Medkirtys tą patį momentą pasijuto besąs-Mė-

IT'S AMAZING!

THE LARGEST HATS IN THE WORLD ARE WORN IN SOUTH CHINA! THEY SERVE AS HEADGEAR, SUN-SHADE AND UMBRELLA!

SOME TYPES OF EUROPEAN CHIPMUNKS SUBSIST ONLY ON PRUNE PITS AND NO OTHER FOOD!!!

THE MOROCCANS CONSIDER IT SOCIALLY LEGAL TO CUT BREASTS! THEY ALWAYS BREAK IT!!

DURING THE TIME OF LOUIS XIV IN FRANCE, IT WAS THE HEIGHT OF FASHION FOR WOMEN TO ROUGE ONLY ONE CHEEK, WHILE THE OTHER CHEEK WAS LEFT BARE WITHOUT EVEN POWDER!!

Nuvykę į Floridą smagurnų ieškotojai sumoka \$15 už pernakuvoją ant grindų. Kai kurie pasitenkina garais, o kiti išsimiega kėdese. Bet sugrįžę namo, jie gali pasigirti, jog buvo Floridkoje.

Dr. A. Geručio monografija apie dr. Dovą Zaunių, buvusį užsienio reikalų ministrą

Sios monografijos autorius yra viešas iš tebe gyvenančių nepriklausomos Lietuvos diplomatų — dr. A. Geručis, pats gerai aparašomajį pažinęs. Stambokas 566 psl. vykašas, išleistas "Vilties" draugijos, turi daug medžiagos ne tik apie patį ilgus metus buvusį mūsų karjeros diplomata dr. D. Zaunių, tautininkų laikais buvusį užsienio reikalų ministrą, bet ir apie sąlygas, kuriose teko dr. D. Zauniui dirbti. Tuo būdu knyga įsiriškia į mūsų politinės istorijos veikalo eilę.

Redenzijos reikalui monografija tenka paskirti į kelis skyrius, nors autorius taip ir nepaskirti. Tad atskirai kalbėsime apie dr. D. Zaunių kaip asmenį, apie Klaipėdos, Vilniaus, Sovietų Sąjungos, konkordato su Vatikanu ir kitus klausimus.

Biografinės žinios

Dr. D. Zaunius yra Mažosios Lietuvos sūnus, kuriam teko pasiekti ministerio laipsnį nepraligęs vyriausybeje. Gimęs jis netgi ne Klaipėdos krašte, o anoje Nemuno pusėje, buvusioje Prūsų Lietuvoje. Tilžės apskrityje 1892 m. susipratusių lietuvių ūkininkų šeimoje. Jo motina maža temokė, vokiškai. Dovydas mokėsi Tilžėje, o paskui net keliose Vokietijos universitetuose, kur gavo teisių daktaro laipsnį.

Diplomatine tarnyba pradėjo 1920 m. kaip Lietuvos pastatytas Rygoje. Vėliau, perkeltas į ministerijos centrą greitai kilo ir tapo užsienio reikalų ministru. Tose pareigose būnant, jam teko ginti dvi labai sunkias bylas Tautų Sąjungoje ir tarptautiniame Haagos teisme, būtent Klaipėdos krašto ir Vilniaus. Abi jos buvo išspresios Lietuvos naudai. Dovydas mirė Kaune 1940 m., eidamas tik 48-ius savo amžiaus metus.

Klaipėdos reikalai

Didžiausią savo diplomatines tarnybos laiko dalį dr. D. Zaunius praleido besirūpinamas Klaipėdos krašto reikalais. Iš demetina, kad jau per kelis šimtus metų Vokietija buvo pakėpusi savo ekspansiją į Rytus pagal "Drang nach Osten" politiką. Ta kryptimi eidami, vokiečiai išvėlė I-jį Pasaulinį ka-

lą ir, jeigu jie būtų tą karą laimėję, tai Lietuva būtų tapusi Vokietijos kolonija, geriausiu atveju — provincija.

Tiesa, Klaipėdos kraštes eilę šimtmečių buvo Vokietijos dalis. Bet taip pat tiesa, kad jame nuo neatmenamų laikų gyveno lietuviai, o kitoje Nemuno pusėje lietuvių giminės prūsai. Per ilgą laiką dalis lietuvių ir prūsų suvokietėjo, bet kita dalis liko, ypač Klaipėdos krašte ir Prūsų Lietuvoje arčiau Nemuno. Vokiečiams I-jį Pasaulinį karą pralaimėjus, I ju buvo artimos višos kolonijos ir kažkurios nevoskiškos žemės. Jų tarpe buvo ir Klaipėdos kraštas. Jį pradžioge valdė karą laimėjusių sąjungininkų paskirtas įgaliotinis. Vėliau sukilę klaipėdiečiai, talkinami kitų, prijungė Klaipėdos kraštą prie Lietuvos. Nuo čia ir prasidėjo nemalonumai su Vokietija, kurios spiriamai sąjungininkai sudarė Klipėdos krašto kon-

venciją, prižiūrimą karą laimėjusių sąjungininkų ir Tautų Sąjungos. Pagal tą konvenciją Lietuva administruojo Klaipėdos kraštą kaip autonominį vienetą, jį pačių seimelio tvarkoma.

Pradedanti po eilės metų atsigaufi Vokietija į savo planus išsirašė visų atimtų žemių, įskaitant ir Klaipėdos kraštą, atsiėmimą. Prasidėjo kaltinimas, esą Lietuva nesilaikė konvencijos. Kai Lietuvos atstovas — Klaipėdos krašto gubernatorius atleido intrigas keliantį seimelio rinktą Klaipėdos krašto direktoriaus pirmininką, byla atsidūrė Tautų Sąjungoje, o iš jos — Haagos tarptautiniame tribunole. Ministeris dr. D. Zaunius, padedamas Lietuvos atstovo Berlyne ir vėliau Londone V. Sidzikausko, turėjo labai sunkų uždavinį, bet vis dėlto byla apgyrė. Tai buvo Lietuvos triumfas užsienyje, ypač dėlto, kad lenkų kurstomai prancūzai buvo užėmę priešingą pusę.

Vilniaus byla

Laisvės aušrai pakilus Rytų Europoje, lenkai įsivaizdavo, kad Lietuvą turės būti, pagal Jogajaičių tradiciją, Lenkijos dalis. Tačiau, mintį, jie užėmė ir Vilniaus miestą. Lietuvos sostinę užėmė ir ilaikšė per visą nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, palikdami Lietuvą su laikinąja sostine Kaunu. Protestuodami

Dr. Dovydas Daunius

lietuviams buvo visiškai uždaro demarkacijos linija, skiriančia Vilniaus kraštą nuo nepraligęs Lietuvos. Taip buvo sustabdytas miško medžiagos plukdymas iš Vilniaus krašto ir Lenkijos per Lietuvą į Baltijos jūrą, o taip pat užblokuota geležinkelio linija iš Vilniaus per Lietuvą į Latviją jos miestus ir uostus prie Baltijos jūros. Lenkija per tarptautines institucijas visą laiką reikalavo tą sieną atidaryti ir faktiškai išreikalauti Lietuvos sutikimą palikti Vilnių Lenkijai. To Lietuva niekad nesutiko padaryti ir nepadarė. Taip Lietuva atsidūrė Haagos teisme antrą kartą. Ir ta byla teko tiems patems mūsų atstovams — ministrui D. Zauniui ir jam padedančiam mūsų atstovui Londone V. Sidzikauskiui. Didelėmis pastangomis ir ta byla buvo laimėta, nors čia ir vėl trukdė lenkai su prancūzais. Nepadarė mums ir latviai su estais, kurie nenorėjo pyktis su Lenkija, mahydami, kad ji apgins juos nuo sovietų.

Santykiai su sovietais

Monografijoje pateikti sutarčių su Sov. Sąjunga tekstai, kuriuose ji pripažįsta Lietuvos nepriklausomybę su gerokai į Rytus einančiomis sienomis, įskaitant Vilnių. Bet tai buvo tik klasta, nes raudonieji niekad

nepamiršo imperinės Rusijos norą valdyti Baltijos uostus. Pamatę besitiekiančius Europoj karos debesis, sovietai palengva pradėjo kništis po Lietuvos valstybės pamatais, skatindami visokią priešvalstybinę veiklą krašto viduje. Nors 1926 m. ministras Zaunius buvo pasirašęs su sovietais dar vieną taikos sutartį, kuri turėjo galioti iki 1945 m. pabaigos, sovietai jau 1939 m. pradėjo šamokslauti su Hitlerine Vokietija ir po kelerių metų Lietuvą okupavo.

Santykiai su Vatikanu

Gerai Lietuvos santykiai su Vatikanu pradėjo blogėti, kai 1925 m. Lenkija sudarė su Šv. Sostu sutartį (konkordatą), pagal kurią Vilnius buvo įjungtas į tikybinę Lenkijos provinciją. Visai tautai griežtai protestuojant, ano meto Lietuvos valdžia buvo visai nutraukusi santykius su Vatikanu. Po kelerių metų tie santykiai pradėjo taisyti, kol buvo priėmta prie naujo konkordato, įsteigiančio Lietuvoje atskirą provinciją, nors ir be Vilniaus, bet visiškai atskirancio tikybinis Lietuvos reikalus nuo Lenkijos. Konkordatas lietuvių eilė Lietuvos katalikų gyvenimo sričių, ypač švietimą. Dr. D. Zauniui teko daug vargti aištant Vilnių. Bet tai buvo tik klasta, nes raudonieji niekad

Iševių evangelikų liuteronų darbuotojų suvažiavimas Harco miške

Iševių evangelikų liuteronų ir Bažnyčios darbuotojų suvažiavimas 1983 m. įvyko rūsų miško 5 d. ligi 9 d. "Hessenlopf" name, prie Gosaro, Harco miške, Braunschweigo evangelikų liuteronų Bažnyčios poilsio ir posėdžių name. Čia toks renginys buvo jau antrą kartą. Pirmas įvyko 1980 metais.

Šiam suvažiavimui antrą kartą vadovavo Pasaulio liuteronų sąjungos vokiečių tautinio komiteto įgaliotinis Bažnyčios tarptautinis kunigas Edmund Ratz, iš Stuttgaro. Renginys pradėtas gamadomis, kurias laikė pats vedėjas, savo pamokslui pasirinkdamas Mato Evangelijos 15, nuo 29 ligi 31 skirsnelio tekstą.

Šįmet, kaip ir pastaraisiais metais, didžiausią grupę sudarė latviai: jų buvo 14, estų 13, lietuvių 7, lenkų 2 ir vengrų 2, iš viso 38 žmonės. Lietuvių grupę šį kartą sudarė garbės senjoras kunigas A. Gelžinius, iš Braunschweigo, senjoras kunigas J. Urdzė, iš Bonn-Bad Godesbergo, kunigas Mikas Klumbys, iš Blombergo, kunigas K. Felgendreheris su žmona, iš Hamburgo, studijų tarėjas R. Baliulis, irgi iš Hamburgo, ir kunigas Fr. Skėrys, iš Mannheimo.

Suvažiavimą atidarė Bažnyčios tarėjas kunigas Ratz, nuosirdžiai pasveikindamas susirinkusius.

Kasdien vyko rytinės pamaldos, kurias laikė pakaitom iševių kunigai. Po pusryčių, kasdien vyko Biblijos studijos. Latvių gimnazijos religijos dėstytojas kunigas Fr. Kristbergs pasirinko tekstą iš Senojo Testamento Josua 24, nuo 1 ligi 28 skirsnelio, senjoras kunigas J. Urdzė — Mato Evangelijos 20.

Baltijos valstybių santarvė

Jos sudarymas buvo pradėtas 1920 m., dr. Zauniui esant Lietuvos pasiuntiniu Rygoje. Tas reikalas užtruko net 20 metų, ypač dėlto, kad buvo sunku su kaimynais susitarti dėl Vilniaus. Santarvė buvo pasirašyta užsienio reikalų ministerio St. Lozoraičio.

Visas šis dr. A. Geručio darbas yra mokslinis veikalas, parremtas daugeliu alinių. Parasytas nesunkia kalba. Tai didelė įnašas į mūsų politinę istoriją, ypač min. D. Zauniaus laikais.

nuo 1 ligi 16 skirsnelio, ir vengrių gimnazijos religijos mokytojas kunigas Ferenczy — Pauliaus pirmąjį laisvą Timotiejui 5. 23 skirsnelį.

Suvažiavimo bendra tema buvo: "Liutero reformacijos paženklinytų Rytų Bažnyčių istorinė atsakomybė".

Po Biblijos studijų, kasdien vyko paskaitos. Latvių profesorius kunigas Klėve, iš JAV, skaitė paskaitą "Reformacijos poveikis latvių tautos dvasiniam gyvenimui". Antrą dieną vyskupas prof. dr. Heubach, iš Schaumburg-Lippe: "Liutero reformacijos istoriniai aspektai Rytų Europos erdvėje". Trečią dieną vyriausias Bažnyčios tarėjas kunigas dr. Gottfried Klapper D.D., iš Hannoverio, savo paskaitai pasirinko temą apie iševių Bažnyčias ir Pasaulio liuteronų sąjungą. Po kiekvienos paskaitos vyko gyvos diskusijos.

Vieną popietį įvyko kunigų ir Bažnyčios darbuotojų konventas, t.y. susirinkimas, kurį pravedė konvento pirmininkas propostas (dekanas) Poeld, estas. Čia aptartos ateities gairės. Iškeltos įvairios iševių Bažnyčios problemos ir tartasi, kaip pagerinti veiklą.

Lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios Sinodas po 16 metų įvyko š.m. liepos mėn. 1-3 dienomis Čikagoje, vyriausio senjoro kunigo Anso Trakio ir Tėviškės bažnyčioje. Apie šį šį greičiausias traukinys pasu-

Skėrys. Be to, vieną dieną iševių Bažnyčių atstovai ir kunigai darė pranešimus apie jų per paskutinius metus nuveiktus darbus. Kunigas Fr. Skėrys painformavo apie dabartinę Vasario 16 gimnazijos būklę, mokinių skaičių ir laimėjimus bei rūpesčius. Šiuo metu gimnazijoje yra 60 mokinių: 22 evangelikai, 35 katalikai ir 3 žydai (izraelitai), kurie su tėvais išvyko į Izraelį ir iš ten į Vakarų Vokietiją. Mokiniai yra atvykę iš keturių kontinentų (žemynų). 14 mokinių yra iš užsienio: 1 iš Mafii (Afrikos), 1 iš Australijos, 1 iš Brazilijos, 2 iš Kanados ir 9 iš JAV. 46 mokiniai yra iš Vakarų Vokietijos.

Kunigas Fr. Skėrys pranešė ir apie savo pastoracinį darbą pietų Vokietijoje, kur aptarė naują 8 vietovės. Senjoras kunigas J. Urdzė pranešė apie savo darbą Nordrhein-Westfalijoje, apie suvažiavimus Annaberger rūmuose ir šiaurės Vokietijoje, o garbės senjoras kunigas A. Gelžinius — apie savo parapiją Sälzgitler - Leberstedte.

Vieną vakarą įvyko simpoziumas tema "Naujasias iš Pasaulio liuteronų sąjungos ir ekumeninės bendruomenės". Pravedė vyriausias Bažnyčios tarėjas kun. dr. G. Klapper D.D. (Bus daugiau)

GREIČIAUSIAS TRAUKINYS

Rugsėjo 25 d. tarp Paryžiaus ir Lyon miestų pradėjo kursuoti greičiausias traukinys pasaulio — 265 mylių (424 km) atstumą jis sukas per 2 valandas.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išimtinai tarnaujanti jau per 97 metus.

- SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
- SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.
- SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neiško pelno, nariams patarčiau tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.
- SLA — apdraudžia ir taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
- SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą tenkoka tik \$3.00 metams.
- SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopos veikėją, jie jums mielai pasakos ir SLA įrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2218

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

- LITERATURA.** Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macičio, P. Jonko, V. Stankos J. Rauckio, dr. Kazlo Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis b M. K. Čiurlionio, M. Šleikio, V. Kašubos, A. Rūčkėtelės ir A. Varnaktrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.
 - DAINŲ SVENTES LAUKUOSE,** poetės, rašytojos ir tautinių lokų pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.
 - VIEŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS,** Antano Rūkės aprašymas Fuoco Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo broožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities Heteritėrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.
 - LIETUVIAKASIS PAMARYS,** Henriko Tomo-Tamalauskio žemėlai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs elektyviam lietuviui. Dėdžinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama ritarvardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Esal sandringoje 338 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$4.
 - KĄ LAUKIAMS LEMIA,** rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie šeimą ir vietą nepriklausomoje Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bei kainuoja tik \$3.
 - JULIUS JANONIS,** poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a furgio Žalainio knygoje apie Juliano Ispanolo gyvenimą ir posėdį. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.
 - MATYKINĖS NOVELĖS,** H. Ločenko kūryba, J. Valaižis perleis. 809 pusl. knygoje yra 40 samofingų novelių. Kaina \$3.
- Knygos gaunamos Naujienos, 1788 S. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakymai patra, p22403. Kaina, p22403. Kaina, p22403.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šikiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAETIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurią sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunimui ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir parė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kiekt viršelis. Paltas \$1.

NAUJIENOS
1788 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	
Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	metams \$40.00 pusė metų \$22.00 tris mėnesiai \$12.00 vienam mėnesiui \$4.00
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.
metams \$45.00 pusė metų \$24.00 tris mėnesiai \$15.00 vienam mėnesiui \$5.00	P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Demokratų partijos kandidatai prezidento pareigoms

Prezidentas Ronald Reaganas oficialiai dar nepaskelbė, kad jis vėl kandidatuos prezidento pareigoms, bet vienas kitas respublikonų partijos pareigūnas jau prasi-tarė, kad prez. Reaganas kandidatuos ateinančiais metais. Jei prezidentas Reaganas kandidatuos, tai respublikonų partija kito kandidato nepasiūlys. Partijos reikalai taip sutvarkyti, kad kandidatuos tikrai vienas kandidatas — pats prezidentas.

Vienas kitas respublikonas prikiša, kad prezidentą jau spaudžia amžius. Prezidento pareigos sunkios, reikalauja daug energijos, jam nelieka laiko poilsiui. Dažnai jis baigia dieną vėlai. Kartais turi laukti iki pirmos ar antros valandos ryto, kad galėtų pasveikinti sugrįžusius astronautus ar kitus ateikingus pareigūnus. Trys intensyvaus darbo metai jau paveikė prez. Reaganą, o iki ateinančių rinkimų dar yra ištisi metai. Ateinančių metų lapkričio mėnesį jis gali būti labai išvargęs. Reikia turėti galvoje, kad jis kandidatuos dar ketveriems metams. Jeigu prie dabartinio išvargimo reikės pridėti dar penkis sunkaus darbo metus, tai kažin ar jis pajėgs išverti.

Laimė, kad prezidentas Reaganas yra geras kalbėtojas. Jis buvo artistas. Jis suorganizavo Amerikos kino artistus. Jis buvo kino artistų unijos pirmininkas. Jam teko važinėti po svarbesnius kino artistų susirinkimus ir aiškinti jiems unijos svarbą. Jis turėjo susipažinti su unijų vedamuo darbu ir iškinti kitus, kad tas darbas reikalingas. Reaganas pats buvo artistas. Jam pačiam rūpėjo daugiau uždirbti. Darbas unijoje jį padarė geru kalbėtoju ir geru debatuotoju. Tas darbas jam daug padėjo Kalifornijos gubernatoriaus pareigoms eiti. Jis orientavosi, siekdamas Kalifornijos gubernatūros. Patirtis jam padėjo siekti prezidentūros. Jam labai lengvai pavyko sumušti tuometį krašto prezidentą debatų metu. Jis užsėdėjo televizijoje kalbantį Carterį ant ratukų ir prezidentą išvežė į kampa.

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tėsinys)

Ji norėtų vedžioti arklį ir Antaną su arkliais ilgai, il-rėtusi vedžioti arklį ir Antaną su arkliais ilgai, il-gai, aparti visas ne tik savo, bet ir kaimynų bul-ves. Tačiau jos bulvių neauga tebera. Greitai jos buvo išvagotos, ir darbas baigtas.

— Ji nėra gražuolė, toji Morta, — mąsto Antanas atsiveikinęs, — bet ji užtat yra tyra kaip Dubysos vanduo. Ji juk pasaulio dar nemačiusi, net j kaimo vakaruškas neidavo. Meilė yra užsi-tvenkusi jos širdy ir tas, kuris atidarys jos mei-lės užtvanką, bus paskandintas jos meilėje. Kad tik ji būtų užtenkamai išmintinga, kad nepakliūtų j apgaviko ir išnaudotojo pinkles.

Antanas žino savo vertę. Daugelis mergaičių maloniai jam šypsosi, daugelis jį vilioja. Jis jau suaugęs vyras, daug romanų perskaitęs ir pats jau mėginęs gyvenime romaną sukurti, nebologai pažįsta mergaites ir lengvai gali skaityti, kas de-dasi jų širdyse. Lengvabūdiškai žaisti su jų jaus-mais, reiškia jas kankinti. Įėjimas į jų magno lauką yra malonus, bet išėjimas iš to lauko žaloja ir vieną, ir kita.

Maža Giedros žemelė buvo padalinta per pusę tuojau mamai mirus. Ji buvo jos paveldėta nuo-savybė. Jos tėvai čia gyveno ir mirė, jos tėvo pa-sodintas berzas ir dabar galingai stovi ir moja savo šakomis, vėju pučiant. Pranas ir Petras,

Šlandien niekas neabejoja, kad prez. Reaganas bus respublikonų partijos kandidatas prezidento pareigoms ateinančiais metais, todėl respublikonų tarpe nėra kitų kandidatų. Tuo tarpu demokratų partijos narių tarpe yra net aštuoni rimti kandidatai. Anksčiau jų skalčius buvo dar didesnis, bet šiandien dar yra aštuoni. Tai nėra nauji žmonės, kurie norėtų valdyti galingiausią pasaulio valstybę, bet jie yra valstijų gubernatoriai, advokatai, poli-tikai, profesoriai, kurie yra įsitikinę, kad jie galėtų būti geri šio krašto valdytojai.

Floridon suvažiavo apie 2,000 Tautinės moterų orga-nizacijos atstovių (NOW — National Organization for Women). Jos sukviėtė buvusį viceprezidentą Walter Mon-dale, senatorius John Glenn, Alan Cranston, Gary Hart ir Ernest Hollings, kurie pasisakė už moterų organizaci-ją. Buvo pakviestas ir George S. McGovern, kuris savo laikui kandidavo ir labai negražiai pralaimėjo rinkimus. Dar kandiduoja buvęs Floridos gubernatorius Reuben Askew. Bet savo laiku jis pasisakė prieš abortus, tai mo-terų organizacijos vadovybė nutarė jo visai nebekviesti.

Moterų atstovių balsų daugumą ir ilgiausius ploji-mus nusinešė Walter Mondale. Gražiai apsiėmęs, susi-šukavęs, Mondale, plačiai besišypsodamas, pareiškė, kad viceprezidento pareigoms jis mielu noru pasirinksiąs moterį. "Aš viceprezidentę šioje salėje matau..." Jam nereikėjo ilgai aiškinti. Kelios atstovės pranešė, kad jis j ją žvilgterėjo, kai šiuos žodžius pasakė. Bet svarbiau-sias jo pareiškimas buvo:

— Aš esu moterų šalininkas, nes aš esu amerikietis. Moterų ginami reikalai yra pačios Amerikos reikalai...

Už šiuos du sakinius Mondale nusinešė visus kon-ferencijos atstovių plojumus. Jis trumpai ir aiškiai pa-sakė jų tikslus. Paminėjo, kad jos nesavanaudės, jos gina visos Amerikos reikalus. Ši nepasakyta užuomina joms labiausiai patiko, nes yra moterų, kurios nepritaria jų organizacijos užsimojimams, nes yra įsitikinusios, kad jos pačios kenkiančios Amerikos moterims. Jos gausian-čios teises, bet nustosiančios privilegijų.

Pasakęs tuos žodžius, Mondale dar iškėlė penkių mė-nesių geltonplaukę mergaitę, tai vėl prasidėjo plojimai. Trim sakiniams jis laimėjo NOW pritarimą.

Senatorius John Glenn taip pat turėjo labai gerą progą pasirodyti moterų organizacijos atstovėms, bet jis nepasirošė. Konferencijon atėjusio cenoatoriaus išvaizda labiausiai jam pakenkė. Jis dar nėra toks senas, bet jo dantys atrodė jau ištrupėję. Gerokai apsviestas senato-rius rodė vieną didelį priešakinį dantį, o vietoj kitų at-rodė tuščia vieta. Senatorius Glenn neapgalvojo, ką jis norėjo suvažiavusioms moterų atstovėms pasakyti. Jis tarė:

— Leiskite man pasakyti kelis tiesos žodžius apie jūsų siektas teises. Mums atrodo, kad mes perdaug tupi-nėjom ir perlenkėm lazda kiton pusėn...

Visoje salėje pasigirdo švilpimas, išmetinėjimai. "Gal tu ir perlenkei, ponuli..." — visoje salėje šuktelėjo viena.

Senatorius Glenn aiškino moterims ir laikraštini-kams, ką jis turėjo galvoje, kai pasakė šiuos žodžius, bet nieko tai negelbėjo. Jis išėjo iš konferencijos nusimings. Mondale dviem sakiniams pasakė tai, ko pačios moterys nesugalvojo pasakyti, tuo tarpu senatorius Glenn pasakė visai ką kitą, negu norėjo pasakyti.

Senatorius Ernest Hollings buvo nušvilptas, kai jis bandė pasiaiškinti, kodėl jis Colorado valstijojei balsavęs prieš moterų teisių įstatymo projektą. Jam neleido kal-bos baigti, nes joms buvo neįdomu. Panašaus likimo susi-

Laisvės Alėja Kaune

OLANDŲ PROFESORIUS RAŠO KNYGĄ APIE PABALTIJĄ

Geguzės birželio mėn. Ameri-koje lankėsi dr. Martin van den Heuvel. Amsterdamo universi-teto Rytų Europos Instituto vy-resnysis mokslinis bendradarbis ir konsultantas Pabaltijo klau-simais Hagos Tarptautinių san-tykių institute. Jis matėsi su VLIKO pirmininku dr. K. Bobe-liu, dr. V. Vardžiu ir kitais lie-tuvių, latvių ir estų veikėjais bei intelektualais.

Eltos korespondentui dr. van den Heuvel papasakojo apie sa-vo darbus ir planus. Jo viešna-gės Amerikoje pagrindinis tiks-las buvo susipažinti su šaltini-siais apie Pabaltijį Amerikos bibliotekose. Čia sukaupta me-ščiaga, kalbėjo jis, padės jam

parašyti užsimotą knygą olandų kalba apie Pabaltijį. Ji prasidės su tautinio algimimo laikotar-teto Rytų Europos Instituto vy-resnysis mokslinis bendradarbis ir konsultantas Pabaltijo klau-simais Hagos Tarptautinių san-tykių institute. Jis matėsi su VLIKO pirmininku dr. K. Bobe-liu, dr. V. Vardžiu ir kitais lie-tuvių, latvių ir estų veikėjais bei intelektualais.

Kas pažadino van den Heu-velo susidomėjimą Pabaltijo kraštais? Kaip Sovietų Sąjun-gos tyrinėtojas, jis turėjo susi-telkti į kurią nors sritį; jam, kaip olandui, Pabaltijys pasiro-dė ypač įdomus ir artimas. Su Olandija juos sieja istorija, seni prekybiniai ryšiai.

Ir Pabaltijys, ir Olandija — maži kraštai pergyveno žiaur-rias svetimias okupacijas: jų valstybinė egzistencija priklausė ir tebeprklauso nuo santy-

kių tarp didžiųjų valstybių, nuo politinės pusiausvyros Europo-je. Giliau Pabaltijo problemas studijuoti jį paskatino ir Isako Kaplano emigracija iš Lietuvos į Olandiją. Prieš septyneris metus atsirado žmogus, kuris galėjo versti dokumentus iš lie-tuvių ir olandų kalbą, rašyti apie Lietuvą olandų spaudoje, padė-ti Rytų Europos institutui gilinti Pabaltijo studijas.

Van den Heuvel pasakojo, kad Olandijoje ilgą laiką buvo nedavus kaibama apie Rytų Eu-ropą, įskaitant Pabaltijį, — ap-siūtu knygų apie Etiopiją ir Ango-lą, Kubą bei Vietnamą, bet beveik nieko apie Lietuvą, Latvi-ją ir Estiją. Daugelis olandų in-telektualių ir žurnalistų karštai rėmė laisvę ir tautų apsispre-dimą vadinamojo Trečiojo pasa-ulio kraštuose, bet neminėjo Rytų Europos. Su tuo Van den Heuvel negalėjo sutikti. Anot jo, olandai turėtų suprasti, kad jų pačių laisvė ir nepriklausomybė nėra koks istorinis ar geografinis dėsnis, bet paprasčiausiai laimės delgalis. Ir olandai galėjo ir tebegali atsidurti Pabaltijo kraštų padėtyje. Pasi-sakydami už laisvę tautinį apsi-sprendimą Pabaltijo kraštuose, olandai sustiprintų ir savo pačių nepriklausomybę.

Olandų istorikas sutiko, kad šiuo metu Europoje, o ypač šiaurės vakarų kraštuose, gyvė-ja susidomėjimas Pabaltijo kraš-tais. Šalia Olandijos, jis pami-nėjo ir Švedijos pavyzdį. Jo manymu, švedai ilgą laiką nu-davė, kad Pabaltijo tautos ne-egzistuoja, nes jie manė, kad (Nukelta į 5 psl.)

laukė ir Kalifornijos senatorius Alan Cranston.

Senatorius Gary Hart sukėlė juoko, kai jis pasakė, jog kandidatuotų prezidento pareigoms, nežiūrint kuria-me sarašo gale būtų moteris. Moteris pradėjo juoktis, nes ir jis perlenkė lazda. Jeigu moteris būtų sarašo prad-žioje, tai senatorius nebūtų kandidatas prezidento pa-reigoms.

Konferencijoj iškilo klausimas, kas reikėtų daryti, jeigu prezidentas Reaganas pasirinktų moterį viceprezidentės pareigoms. Kelios atstovės pasisakė tuo klausimu, bet konferencijos atstovių nuomonės kiek skyrėsi. Atstovė Goldsmith šitaip formulavo konferencijos nuotaikas:

— Mes turėtume balsuoti už prez. Reagano pasirink-tą kandidatą viceprezidentės pareigoms, bet pasisakyti prieš Reaganą, nes jo politika yra priešinga moterų reikalams.

Moterų organizacijos Centro komitetas tikrai gruodžio mėnesį nutarė, kuriam demokratų partijos kandida-tui patars atiduoti savo balsus.

šio nešiojamas, kad jis jokio darbo nebegali dirbti. Kad per dienų dienas jis sėdi ant lovos galo, ruko, krapšto nagus ir jokio žodžio neištaria. Jis nepastebi, kad Mortos gerumas jam yra tik papras-tas, sveikos bei normalios mergaitės, elgesys. Ji nuo pat savo mažystės žino Prano ydas, kurios yra tokios stambios, kad jos širdis ne tik negalėtų jo pamilti, bet ji būtų laiminga, jei ji niekuomet daugiau Prano nebematytų.

Vieną kartą vakare, kai Morta ruošėsi va-karienės, Pranas, tylėjęs visą dieną, prašneko:

— Žinai ką, Morta, aš noriu su tavim pasi-kalbėti, bet rimtai.

— Prašau, Prana, kalbėk. Gal aš ką negero padariau?

— Ne, tu viską gerai darai. Bet žiūrėk, juk mes dabar vienu du čia troboje gyvenam. Jei mes apsigvestumėme, ar nebūtų gerai?

— Prana, tu juokauji! Kaip gi mes galėtu-mėme apsigvesti, juk mes esame kaip brolis ir sesuo.

— Tai kas, kad mes vienoje troboje gyvenome ir augome. Mes esame skirtingų tėvų vaikai. Mes nesame ne tik broliai, bet ir visiškai svetimi. Aš jau klausiau kuniga. Sakė indultas būtų reika-lingas, bet vesti galima. Ką tu sakai?

— Ne, Prana, iš to nieko nebus. Geriau apie tai nekalbėkime.

— Tai aš tau nepatinku? Ką? O tu man la-bai patinki, štai kaip... — Jis staiga šoka prie jos, nori ją apkabinti, bet ji visu vikrumu ir jėga iš-

trūksta iš jo ir išbėga, įtūžusio jo keiksmo pa-lydėta.

Kas dabar jai daryti? Eiti į vidų ji bijo. Nelieka nieko daugiau, kaip bėgti pas kaimyną.

Ji prisimena Antaną. Ji taip neseniai jo arklį vedžiojo, kai jis arė jos bulves. Jis meiliai j ją pažvelgavo. Nubėgti ir pasakyti jam, kad Pranas norėjo ją užpulti. Juk jis sakė man padėsiąs, jei man kokia pagalba reikalinga.

Pasilikęs Pranas troboje vienas keikėsi ir lie-tuviškai, ir rusiškai, pilnu įtūžimu spleudydamas j visas šalis:

Kur ji dabar, toji rupūžė, nubėgo? Gal pas Ragaišį? Ne, ne, ji bėga toliau, ji bėga į Siau-džių kaimą, bėga pas Antaną, pas ponaitį. Matai, kodėl ji mane nemori! Ji išžitūrėjo Antaną Gyniotą, ponaitį! Aš jai perprastas. Matai kokia rupūžė! Užmušiu aš ją, gyvatę! Užmušiu tą jos mergišių, papiausių jį peiliu, štai šituo! — Griebia duonriekį peilį, tikrina jį štruną. — Aš jį nedomanosiu. Ar reikėjo jam čia nosį kišti? Bulves jis atėjo aparti... Jis prie Mortos! O tu, rupūžė, sukisn!

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1738 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofisio telefonas: 776-2886.
Residencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4208

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidinai — Pilna aprašymas
ZEMA KAINA
Prijam Master Charge
ir VISA korteleles.
R. SERENAS. Tel. 925-8068

MOVING

Aprašymas perkraustyms
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŽEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1499 AM
transliuojamas iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Deivutis
Telef. 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDZIŪNYS
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Viasos laidos iš WCEV stoties.
banga 1480 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-8874

**SUSIRINKIMŲ
PRANEŠIMAI**

Brighton Parke Lietuvių Moterų
klubo poastoginis narių susirinkimas
įvyks ketvirtadienį, spalio 8 d.,
1 val. popiet, Anelės Kojak salėje,
4500 So. Talman Ave. Narės praso-
mis atsilahkyti, nes yra daug svar-
bių reikalų aptarti.
Eugenija Strungys

Upytės Draugiško klubo poastogis
susirinkimas įvyks penktadienį,
spalio 9 d., 1 val. popiet, Anelės Ko-
jak salėje, 4500 S. Talman Ave.
Nariai prašomi atsilahkyti, nes yra
daug reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus vaisės.
A. Kalys

Lietuvių Moterų Apšvietos draugi-
šos poastoginės narių susirinkimas
įvyks šeštadienį, spalio 8 d., 1 val. po-
piet, 3808 S. Union Ave. Narės praso-
mos dalyvauti, nes yra svarbių rei-
kalų aptarti. Bus vaisės.
Rožė Didžgalvis, rašt.

OLANDŲ PROFESORIUS...

Atkelta iš 4 psl.
tokia "užmerkty akių" politika
suteiks jiems daugiau saugu-
mo. Dabar jie pradeda suprasti
klydę ir pradeda daugiau kal-
bėti apie Pabaltijį. (Elta)

**SESIASDEŠIMTIES METŲ
KŪRINIAI**

Kaune, M. K. Čiurlionio gale-
rijijoje, atidaryta Lietuvos nusi-
pelniausio meno veikėjo profes-
oriaus Rimto Kalpoko, neseniai
pažymėjusio 75-erių metų sukak-
tį, tapybos paroda. Joje autorius
rodo 120 kūrinių. Tai seni ir
nauji kūriniai, pažymėti 1923
ir 1983 metų datomis. Verti dė-
mesio peizažai — "Zemaitijos
senatvė", "Pavasario talkoje", o
taip pat menininkų portretai.

— Chicago's meras ir kiti
miesto tarnautojai sumazino
savo algas, o mokytojai užsispy-
rė, kad jiems būtina pakelti.

Jono Huso teismas

RUSŲ PAVERGTOJE LIETUVOJE

LIETUVOS UOSIAI

Uosiai Lietuvoje yra laikomi
aukščiausiais medžiais. Uosiai
greit auga, ir jų amžiaus riba
yra 300 metų. Uosių uosiu Lie-
tuvoje laikomas septynių metų
apimties Platelių parko Raga-
nos uosis. Antrasis auga Veše-
jų parke ties Ančos ežeru. Jo
tpimtis penki metrai. Vidzgirio
miške netoli Aiytaus auga uo-
siai yra apie 120 metų senumo
ir 40 metrų aukščio. Paminklais
paskelbtu uosiu yra švenčionių
rajonė ir Renčių uosis netoli Ši-
lalės. Dar daug auga Lietuvoje
uosiu, kurių kamieno skersmuo
gerokai prašoka metrą. Juos ga-
lima pamatyti Šateikių, Rietavo,
Priekulės, Vingio ir kituose par-
kuose. Puikus uosis auga Vil-
niaus universiteto A. Mickevi-
čiaus kieme.

Uosis seniai atkreipė lietuvių
dėmesį. Jo vardas minimas dai-
nose ir pasakose. Pasakose apie
Eglę žalčių karalienę sakoma,
kad uosiu ji pavertusi savo sū-
nų. Tautosakininkas Z. Slaviū-
nas plačiau aprašė dar apie 1840
m. stebuklingu laikytą dvika-
menį uosį. Pro jo liemenų tar-
pą pralindę liginiai tikėdavęsi
pasveikti. Didingas Platelių par-
ko uosis, vadinamas Raganos uo-
siu, irgi turėjo savo legendą. Uo-

sis Lietuvos vietovardžiuose su-
tinkamas apie 50 kartų. Liaudies
dainoje minimas uosio vardas,
pavyzdžiui: "Žalioj girelėj au-
go uoselis, ant uosulio žali la-
peliai, nukris lapeliai, užaug-
s dar kiti, numirs brolelis, jau ne-
bus kito".

**LIETUVOJ UOGOS AUGINA-
MOS KOLEKTYVINIUOSE
SODUOSE**

ŪKIS — pagrindinis uogų au-
gintojas. Ūkis taip pat daugin-
a uogakrūmius, kurie perkami ir
sodinami privačiuose sklypuo-
se. Lietuvoje pasirodė pirmasis
uogų skyrimo kombainas.

Pirmosios knygelės apie sodus
lietuvių kalba autorius yra Si-
manas Daukantas. Jis 1849 m. ra-
šė, kad Lietuvoje auga agrastai
net 30 atmainų. Juodieji serben-
tai Lietuvoje suklestėjo tik po
karo. Raudonieji agrastai buvo
auginami labai seniai. Lietuvos
sodinkystės draugija turi 120
tūkstančių narių. Šios draugijos
nariai yra raginami išauginti sa-
vo sklypuose ir parduoti po 20-30
kg. uogų. Pirmą kartą Lietuvo-
je pradėjo tirti paprastųjų span-
guolių, bruknių, vaivory, taip pat
iš Šiaurės Amerikos atvežtų
stambiausių spanguolių ir bruk-
nių, auginimo sąlygas.

462 KELIO AUKOS

Per pirmus aštuonis šių me-
tų mėnesius susisiekimo nelaimė žino kada sustoti.

se Lietuvoje žuvo 462 žmonės,
sužeista beveik 3.000. Daug ne-
laimių įvyksta dėl neblaivių
vairuotojų kaltės. Labiausiai pa-
plitę kelio taisyklių pažeidimai
yra per greitas važiavimas, nebo-
jimas kelio ženklų ir neteisingas
lenkimas.

(Iš "Europos Lietuvio")

KOBRA DIVERSANTE

Nedidelėje Afrikos valstybėje
Liberijoje gyvena apie 15 rūšių
gyvačių. Jų neretai galima ap-
tikti miesto gazonuose, prie na-
mų. Praeitą vasarą gyvatės ypač
nustebino Monroviijos miesto
gyventojus.

Buvo ankstyvas giedras ry-
tas, žmonės skubėjo į darbą, kai
viename rajone, kur yra elekt-
rinė, sugriaudėjo kurtinantis
sprogimas. Į dangų pakilo di-
džiulis ugnies stulpas. Atvykę
gaisrininkai greitai nustatė avari-
jos priežastį. Paaikėjo, kad
didžiulė kobra, matyt, ieškoda-
ma šiltesnės vietos, išlaužė į
vieną elektros srovės generato-
rių ir įvyko trumpas susijungi-
mas iš karto trimis kanalais,
kurių kiekivename tekėjo 13,8
kilovatų įtampos srovė. E. L.

— Chicago's mokytojai pirma-
dienį pradėjo streiką. Jie reika-
lauja pakelti algas.

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

**SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON
EXPRESSWAY DRIVING**

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED STAY IN
THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

A. ū A.

DELLA KETVIRTIS
(Pagal pirmą vyrą DAUSKURDAS)

Gyv. Brighton Parke, Chicagoje

Mirė 1983 m. spalio 2 d., 1 val. popiet, sulaukusi 86
metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno daugelį metų.
Paliko nuliūdę: sūnus Clement Dauskurdas, Sr., jo
žmona Mary, duktė Genevieve Freund, anūka — Clement
Dauskurdas, Jr., jo žmona Geri, Deanna Koyas, jos vyras
John, Robert Dauskurdas, jo žmona Linda, Edward Daus-
kurdas, jo žmona Paulette, Pat Gardner, jos vyras Ron,
12 proanūkų ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Veliionė buvo motina mirusio Edward.
Priklausė Amerikos Lietuvių Piliiečių Pašalpos klubui,
Brighton Parke Lietuvių Moterų klubui, Našliukių
ir Pavienių klubui, taipgi Joniskiečių, Suvalkiečių, Zema-
čių, Upytės ir Šakių klubams.
Kūnas bus pašarvotas trečiadienį 1 val. popiet Gaidas-
Daimid (Eudeikio) koplyčioje, 4330 S. California Avenue.
Penktadienį, spalio 7 d., 9 val. ryte bus lydima iš koply-
čios į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, o po gedu-
lingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero Liet. kapinėse.
Visi a.a. Della Ketvirtis giminės, draugai ir pažįstami
nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai
paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sūnus, duktė, anūka, proanūka.

Laidotuvių direktoriai — Dovydas Gaidas ir Geraldas
Daimid. Tel. 523-0440.

DAR LABIAU SUKRUSKIME

Kapt. St. Darius ir Lt. S. Girėnas PETITION The Darius and Girėnas American Legion Post No. 271 join in memorializing the Golden Jubilee of the historic transatlantic flight by Darius and Girėnas and kindly request the U. S. Postal Service to honor their tragic flight by the issuance of a commemorative stamp in 1985.

Ne vienas klausia, ar išleis, kada išleis, kodėl nešleis... Reikia dėkoti pašto viršininkui už sutikimą mūsų prašymą dar svarstyti būsimuose posėdžiuose, parengiant pašto ženklus jau 1985 metams.

TRUMPAI

— Pentadienį, spalio 7 d., 7 val. vak., Lietuvos Sodybos salėje įvyks Chicago Lietuvos Spaudos klubo narių susirinkimas. Bus įdomus pranešimas. Vieni nariai privalo dalyvauti. Valdyba

viršininkui (The Honorable William F. Bolger, Postmaster General U. S. Postal Service, 475 L'Enfant Plaza, Washington, D. C. 20260) ir ženklų komitetui (Citizens' Stamp Advisory Committee, U. S. Postal Service, 475 L'Enfant Plaza, Washington, D. C. 20260). Prašydamos mūsų prašymą paremti organizacijos kreipiasi į savo valstijų veteranų komandierius, gubernatorius, kongresmanus, senatorius ir kitus įtakingus asmenis. Tik su jų pagalba galime išvysti Dariaus-Girėno ženklą. Visi pasirašykime peticijų anketose ir parašykime laiškus pašto viršininkui ar ženklų komitetui dar kartą, nors anksčiau tai esame padarę. Radio stotys oro bangomis, laikraščiai savo skiltyse nors ir trumpu žodžiu teparagina kiekvieną būti bendro darbo talkininku. Pašto ženkle išspausdintos raidės išliks ilgiau, negu granito paminklai. Stenkimes S. Darius ir S. Girėną įamžinti tame mažame popierėlyje. Nuoširdi padėka visiems bent kokių darbų jau prisidėjusiems prie to užsimojimo. J. Ž.

LIETUVŲ TAUTINES SAJUNGOS kuklus narys ir per ilgą laiką kmet novelių mecenatas (kurios buvo spaudinamos Dirvoje) Simas Kašėlonis palieka Chicago ir keliasi į šiltesnius kraštus.

Š. m. spalio mėn. 7 d. 7 val. 30 min. vakare, L. T. S-gos Chicago skyriaus valdyba ruošia L. Tautiniuos namios Simui išleisti. Norintieji jose dalyvauti ir ką nors daugiau sužinoti apie tyli, bet didelį lietuviškos spaudos rėmėją, tuoj pat skambinkite šiais telefonais: 776-3547 p. V. Lenkeveičienei arba 778-7707 p. B. Kasakaičiui.

PRISIMINKIME KAN. J. TNMĄ-VAIZGANTĄ. Penkiasdešimčiai metų praėjus nuo kan. Juozo Tumo-Vaižganto mirties. Korp! Neo-Lithuanija Chicago padalinys ir L. S-gos Chicago skyrius ruošia šio žymaus Lietuvos paminėjimą — prisiminimą, kuris įvyks š. m. spalio mėn. 9 d. 3 val. (sekmadienį) p. p. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Pagrindinį žodį tars rašytojas-poetas Antanas Gustaitis. Bus ir meninė programa. Visi lietuviai kviečiami šiame minėjime skaitlingai dalyvauti. Rengėjai

Uptytės klubo susirinkimas turėjo įvykti penktadienio vakare, bet susirinkimas atidėtas vienai savaitei — spalio 14 d. vakarui toje pačioje vietoje. Valdyba

R. LB-nės Marquette Parko apylinkės valdyba rengia metinę vakarienę, kuri įvyks š. m. spalio mėn. 15 d. 7 val. vakare, parapijos salėje, 6820 S. Washenaw Ave., Chicagoje. Programoje dainos, palydint gitarą Juratė Tautvilaitė, ir Brončs Variakojienės monologas. Maloniai visus kviečiame dalyvauti. Valdyba

SLA 134-tos Moterų kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, spalio 8 d., 12 val., Great America Savings & Loan (buv. Chicago Savings) bendrovės patalpose, 6201 S. Western Ave., Chicagoje. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Valdyba

CICERO

Metinis Cicero jūrų šaulių rengimas įvyko spalio 1 d. šaulių namuose. Mėnėje dalyje solistė Aldona Pankienė, akompanuotant Monigirdui Motiekaičiui, padainavo Talat Kelpšos — Nemunėlį, Gaizausko — Nidos gintarai, Pocius — Atjok, berneli, vakare, Gailevičiaus — Rudenio tango ir italių laudies dainą — Mano gimtinė Solistė dainą apdovanota karštais plojimai ir gyvų gėlių puokšte. Tėnka pasidžiaugti, kad savo honorarą ji paaukojo šauliams.

Kuopos pirmininkas Juozas Mikulis padėjo meninės programos atlikėjams ir visiems susirinkusiems. Laimėjimus labai sumaniai pavadė A. Skopas R.L. Bendruomenės Cicero apylinkės pirmininkas, Sokiams grojo šešių asmenų Bichnevičiaus orkestras ir grojo, kol salėje liko tik viena pora šokėjų. Maistą į stalus išnešiojo pačios jūrų šaulės.

Seniau šie metiniai Cicero šaulių rengimai būdavo daug išsklaidę. Ant scenos blizgėdavo švyturys, primindamas Klaipėdos uosto švyturį, jūreivių maršui aidint išsiriukuodavo jūrų šauliai, bet mažėja uniformuotų jūrų šaulių skaičius, menkėja ir parėngimai. Bet tenka pasidžiaugti, kad lankytojų vis dar susirenka pakankamai. Iš Indianos atvyko R. L. Bendruomenės pirmininko Čiurinsko vadovaujama gausi grupė, iš L. Kesides jūrų šaulių vadovas E. Vengianskas ir daugelis kitų. Buvo įdėta daug darbo, ypatingai daug jo teko moterų vadovei Reginai Latožienei ir kuopos kasininkui Jonui Dekeriui, bet kuopai liko ir gražaus pelno, iš kurio, kaip ir kasmet, bus paaukota lietuviškiems laikraščiams ir radijo vėlandėlėms. S. Palauskas

KADA VAZIUOJA, KANA NE?

"Tiesoje" rašoma, kad Alytaus autobusų stoties tvarkaraščiuose parašyta, kad autobusas išvyks, bet žmonės tvarkaraščių nepasitiki. Rajono gyventojai žino, kad kai kurie vairuotojai darbo metu nesilaiko darbo drausmės. Nepasitikėjimas autobusų tvarkaraščių Alytuje jau prastas dalykas. Ne kartą autobusų stotyje teko laukti ir nesilaikyti vieno ar kito autobuso.

J. Andropovas suniekino JAV prezidento pasiūlymą, bet jis įstraukia į ženevą vedamus pasitarimus atominiams raketoms kontroliuoti.

Izraelis tvirtina, kad Jungtinės Tautos, vietoj taikyti, surerzino arabus ir Izraelį.

Sovietų atstovas Viktor Karpov pirmadienį atskrido į Ženevą, kad galėtų pralieti pasitarimus apie atominių raketų naikinimą.

Triaminic® Syrup Triaminic® Tablets or Triaminic-12® Tablets For Allergy Relief that's nothing to sneeze at.

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight. Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder".

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenėje veikėjo ir rašytojo atsiminimus. Dr. A. Guseco — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1906 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00 Dr. A. J. Guseco — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tk \$3.00 Dr. A. J. Guseco — AUKETA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00 Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo klaidoms. NAUJIENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

Aleksas Ambrose, CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS autorius, paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią Chicago lietuvių istoriją (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas. Minkšti viršeliai. Kaina \$15. Persiuntimas — \$1. 1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS 619 puslapių, kietų viršelių knyga KOVOS DEL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųstį čekį: Naujienos, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608

REAL ESTATE Mutual, Zeme — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I: MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747 BUTŲ NUOMAVIMAS NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS NOTARIATAS • VERTIMAL VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA J. BACEVIČIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 5529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ? GERIAU SKOLA. Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garažas, Marquette Parko centre. Nebrangus. 2 aukšto mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas i du butus. Butų sienų dirbtuvė rusyje. Geros pajamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

SIMAITIS REALTY INSURANCE — INCOME TAX 2951 W. 63rd St. Tel: 436-7878

HFLP WANTED — FEMALE Darbininkų reikia

FIRST RATE CLEANING DEPENDABLE WOMAN Needed to work Mondays, Wednesdays & Friday mornings. Occasionally overnight. Must be flexible. Love animals.

EXCELLENT SALARY (LOOP LOCATOR) CALL MRS. O'SULLIVAN 943-6409

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano SULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūdumos" išleista knyga su legališkomis formomis. Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

"LIUCIJA" Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

Homeowners Insurance Good service/Good price F. Zapala, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642 - 424-8654

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštad.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. pagal susitarimą. Tel. 776-5162 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYIS Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniai pagal susitarimą. 6406 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel.: 778-8000